

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3128

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over het functioneren van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). (Ingezonden 26 juni 2009)

1
Is het waar dat CIZ-medewerkers niet meer op huisbezoek mogen gaan? Zo ja, hoe oordeelt u hierover?¹

2
Is het waar dat medewerkers nog maar in 10 procent van de aanvragen mogen bellen naar huisartsen, hulpverleners, ea. om te controleren of de aanvraag klopt? Zo nee, hoe komen deze verhalen dan ter ore van CIZ-medewerkers? Zo ja, wat is uw oordeel hierover?

3
Is het waar dat een indicatie pas met terugwerkende kracht kan worden afgegeven wanneer aan de volgende eisen is voldaan:

- het gaat om een herindicatie,
 - het gaat om dezelfde klasse,
 - het is de schuld van het CIZ?
- Kunt u uw antwoord toelichten?

4
Erkent u dat er door de pakketmaatregelen niet veel dezelfde klassen meer zijn, en dat daardoor aan één van de drie eisen niet of nauwelijks voldaan kan worden? Kunt u uw antwoord toelichten?

5
Waarom is het voor mensen met een nieuwe indicatie niet mogelijk om het met terugwerkende kracht in te laten gaan? Kunt u uw antwoord toelichten?

6
Is het waar dat op 1 juli a.s. er niet meer dan 10 procent van de aanvragen te laat beoordeeld mogen worden? Wat is de boete als dat wel zo is? Hoe verklaart u dit?

7
Bent u van mening dat deze tijdsdruk de indicatiestelling ten goede komt? Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo nee, bent u bereid het functioneren en het bestaan van het CIZ te heroverwegen?

8
Wist u dat de pakketmaatregelen voor de Gehandicaptenzorg (GZ) en Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) geen verschil maakt voor mensen die Ondersteunende Begeleiding (OB)-algemeen en OB-dag en dat dit komt omdat OB-algemeen hetzelfde is als «begeleiding individueel» en OB-dag «begeleiding groep» is? Erkent u dat hierdoor strenger geïndiceerd wordt klasse (dus kostprijs)? Kunt u uw antwoord toelichten?

9
Is het waar dat «tijdelijk verblijf» bij kinderen pas wordt afgegeven als er een doktersverklaring dat één of

beide ouders overbelast zijn? Zo nee, hoe komt het dat de SP deze signalen wel krijgt? Zo ja, hoe oordeelt u hierover?

10
Bent u van mening dat een medewerker van het CIZ een goede herindicatie kan afgeven op basis van een ingevuld formulier van patiënten zelf? Zo ja, heeft u zelf wel eens zo'n formulier gezien en ingevuld? Zo nee, waarom komt u tot de constatering dat herindicaties wel in orde zijn in het kader van de pakketmaatregelen?

11
Bent u het eens met medewerkers van het CIZ dat het in de vraag en aanbod van de zorg niet zal uitmaken of er pakketmaatregelen zijn? Kunt u uw antwoord toelichten?

12
Kunt u antwoorden vóór dinsdag 30 juni 12.00 uur?

¹ Opgedane kennis gesprekken met CIZ medewerkers uit heel het land.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Klink** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 1 juli 2009)

1
Nee. De indicatiesteller van het CIZ kan beoordelen of een huisbezoek noodzakelijk is om tot een goede en zorgvuldige beoordeling van de aanvraag te komen. Huisbezoek vindt

plaats als het om inhoudelijke redenen noodzakelijk is de situatie van de zorgvrager te beoordelen in diens sociale omgeving. Naast inhoudelijke redenen kunnen communicatieproblemen reden zijn om een huisbezoek af te leggen. De indicatiesteller beoordeelt dat in individuele cases zelf binnen de lijnen van de algemene werkinstructies. Uiteraard kan ook de aanvrager zelf voor een huisbezoek aanvragen.

2

Neen. Bij de indicatiestelling voor de AWBZ wordt overeenkomstig het Zorgindicatiebesluit zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bij de eerste aanvraag verstrekte en reeds beschikbare gegevens. Het cliëntdossier wordt door een medewerker van het CIZ zoveel mogelijk gecompleteerd en voorbereid alvorens de indicatiesteller van het CIZ het dossier ter beoordeling krijgt voorgelegd. In die voorbereidende fase wordt zonnodig ook contact gelegd met de cliënt en/of zijn (huis)artsen/hulpverleners voor aanvullende informatie. Daardoor wordt er in algemene zin vanuit gegaan dat, nadat het dossier intern is voorbereid, in het gros van de gevallen door de indicatiesteller niet ook zelf nog telefonisch contact nodig is met een cliënt, zorgaanbieder en/of (huis)arts. Als de indicatiesteller echter de informatie in individuele gevallen onvoldoende vindt om daarop een juist oordeel te kunnen baseren, wordt het dossieronderzoek altijd uitgebreid met een telefonisch onderzoek en/of huisbezoek. In 2008 hebben 99.224 huisbezoeken plaatsgevonden en voor dit jaar ligt dat aantal op al ruim 40.000.

3

Waar het de terugwerkende kracht van een indicatiebesluit betreft volgt het CIZ de richtlijn van het College voor Zorgverzekeringen van 21 februari 2006 (RZA-nummer 2006/41). Daarin is bepaald dat de datum met ingang waarop een AWBZ-verzekerde is aangewezen op de geïndiceerde zorg, in beginsel niet een datum kan zijn die ligt vóór de datum van het indicatiebesluit. Een eerdere ingangsdatum is in de volgende uitzonderingsgevallen wel mogelijk:

- Het valt verzekerde niet te verwijten dat het indicatiebesluit niet eerder kon worden genomen;

- De feiten zijn niet aan twijfel onderhevig en dusdanig duidelijk dat met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden vastgesteld dat de verzekerde ook in het verleden aangewezen was op de gevraagde zorg, én;

- De aanvraag een verzoek om voortzetting van een eerdere identieke indicatiestelling betreft. Bij de zogenaamde standaardindicatieprotocollen (SIP's) wordt op de datum van de aanvraag de AWBZ-zorg al verleend. Het indicatiebesluit volgt dan achteraf, waarbij de datum van het besluit gelijk is aan de datum aanvang zorg.

4

Neen. Terugwerkende kracht is alleen aan de orde bij een gelijkblijvend besluit. Indien door de pakketmaatregel geen of minder begeleiding wordt geïndiceerd, speelt dit niet.

5

Uitgangspunt is dat een indicatiebesluit in beginsel geen terugwerkende kracht heeft en dat, tenzij er redenen zijn om een latere datum te kiezen, de indicatie wordt verleend met ingang van de datum van het indicatiebesluit. Dit is in lijn met de uitspraak van de Centrale Raad van beroep van 29 juni 2005 (LJN-nummer AT 8531). De Raad sluit niet uit dat de bijzondere omstandigheden van het concrete geval aanleiding kunnen geven om van dit uitgangspunt af te wijken. Het CIZ onderzoekt derhalve altijd of er eventueel sprake is van bijzondere omstandigheden.

6

Over de maatregelen die het CIZ heeft genomen om de doorlooptijden van aanvragen tot onder de zes weken terug te brengen, heb ik u in mijn brief aan de Tweede Kamer van 1 december 2008 (Kamerstukken II 2008/09, 26 631, nr. 287) geïnformeerd. Tussendoelstelling daarbij was dat met ingang van 1 juli van dit jaar in 90% van de aanvragen de wettelijke termijn van zes weken niet wordt overschreden. Thans is geen sprake van een boete bij het overschrijden van deze termijn. De Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen zal op 1 oktober 2009 in werking treden. Wanneer het CIZ

niet binnen de wettelijke termijnen een besluit heeft genomen op de aanvraag, dan is het, binnen een termijn van twee weken nadat zij door de aanvrager in gebreke is gesteld, een dwangsom verschuldigd voor elke dag dat de beslissing uitblijft. De dwangsom loopt ten hoogste tweenvestig dagen en bedraagt maximaal 1260 euro. Voorts hoeft de aanvrager niet eerst in bezwaar tegen het uitblijven van een beslissing, maar in plaats daarvan kan hij direct in beroep gaan bij de bestuursrechter.

7

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 6 heeft het CIZ maatregelen genomen om aanvragen binnen de wettelijke termijn af te handelen. Vanzelfsprekend staat daarbij het zo goed en zorgvuldig mogelijk beoordelen van de aanvraag van de cliënt voorop. Ik verwijs hiervoor kortheidshalve naar mijn brief aan de Tweede Kamer van 1 december 2008 (Kamerstukken II 2008/09, 26 631, nr. 287). Ik zie in dat verband geen enkele reden om het voortbestaan van het CIZ te heroverwegen.

8

Ondersteunende begeleiding kon in uren (begeleiding individueel) en in dagdelen (begeleiding groep) worden geïndiceerd. De nieuwe functie begeleiding kan ook zowel in uren als in dagdelen worden geïndiceerd. Om voor de functie begeleiding in aanmerking te komen moet er als uitvloeisel van de pakketmaatregel sprake zijn van matige of ernstige beperkingen op het terrein van zelfredzaamheid. Komt iemand voor begeleiding in aanmerking, dan wordt deze toegekend in uren, dagdelen of in beiden. De keuze voor dagdelen of uren of beiden is afhankelijk van de vraag welke vorm van zorg voor de cliënt het passend aanbod vormt. Het strenger indiceren is een gevolg van de wijziging van de toegangscriteria tot begeleiding en staat los van «in uren» of «in dagdelen».

9

Neen. Er is voor tijdelijk verblijf niet standaard een medische verklaring van een arts noodzakelijk met betrekking tot de overbelasting van de ouders.

10

In bijna driekwart van de aanvragen is er sprake van een aanvraag van een al bij het CIZ bekende aanvrager. Dat kan zijn omdat de termijn van het afgegeven indicatiebesluit afloopt, maar ook eerder omdat de zorgbehoefte is gewijzigd. Omdat de situatie al voor de eerste aanvraag door het CIZ is onderzocht en er derhalve al een dossier beschikbaar is, kan in veel gevallen worden volstaan met het beoordelen van eventuele nieuwe feiten en wijzigingen in de situatie van de cliënt. Dat is niet anders in gevallen waarbij er sprake is van een aanvraag voor een herindicatie in het kader van de pakketmaatregelen. Bovendien worden veel van de aanvragen voor een herindicatie namens de zorgvrager door de zorgaanbieder gedaan. Dit geeft het CIZ in het overgrote deel van de gevallen voldoende betrouwbare (aanvullende) informatie om daarop een nieuw indicatiebesluit te kunnen baseren. Groot voordeel is dat de cliënt niet opnieuw met formaliteiten en dubbele uitvraag wordt geconfronteerd.

11

Het CIZ beoordeelt bij elke aanvraag voor een AWBZ-indicatie of er een aanspraak op AWBZ-zorg bestaat. Zij doet dat aan de hand van de relevante wet- en regelgeving, zoals het Besluit zorgaanspraken en de Beleidsregels indicatiestelling AWBZ. «De vraag en het aanbod van zorg» zal zich richten naar de nieuwe regels, i.c. de pakketmaatregel, zoals die door de wetgever worden vastgesteld, waardoor minder mensen voor de nieuwe functie begeleiding in aanmerking zullen komen, maar dat cliënten met een matige tot ernstige zorgvraag daarvoor (nog) wel worden geïndiceerd.

12

Ja, in ieder geval rondom het middaguur.